

STS de 16 d'octubre de 2024, recurs 211/2022

Vaga i esquirolatge intern (accés al text de la sentència)

Es tracta en aquest cas de **determinar si s'ha vulnerat el dret de vaga en ordenar la substitució de la treballadora que presenta habitualment un determinat programa de ràdio per una altra persona empleada de la pròpia empresa**. Aquesta nega la vulneració al·legant que aquell programa no tenia un presentador habitual, perquè les funcions es podien realitzar per qualsevol dels diferents redactors, de manera que la decisió d'encarregar la presentació del programa a un altre dels redactors que no estava en vaga s'emmarca dins de l'exercici ordinari del seu poder d'organització.

El TS recorda, sobre aquesta qüestió, que l'art. 6.5 del *Real Decreto-ley 17/1977, de 4 de marzo, sobre relaciones de trabajo*, estableix que "mentre duri la vaga, l'empresari no pot substituir els vaguistes per treballadors que no estiguessin vinculats a l'empresa en el moment de ser comunicada la vaga", llevat que no es garanteixi la prestació dels serveis necessaris per a la seguretat de les persones i de les coses. Per tant, **la norma prohibeix l'anomenat "esquirolatge extern"**, però no diu res de la substitució de persones que secunden la vaga per persones treballadores ja integrades a l'empresa que no la secundin. **Davant aquesta llacuna legal, el TS ha sostingut** -STS 153/2021, de 3 de febrer- **que el poder d'organització i direcció no pot abastar la substitució de la feina que havien d'haver desenvolupat els vaguistes** per part d'aquells que en situacions ordinàries no tenen assignades aquestes funcions, ja que d'aquesta manera s'anul·laria o minvaria la pressió exercida legítimament pels vaguistes a través de l'aturada de la feina.

Per tant, **la clau rau a analitzar, cas per cas, si s'ha produït aquesta assignació de funcions a persones que no les desenvolupaven anteriorment**, i així poder determinar si ens trobem o no davant d'un supòsit d'esquirolatge intern prohibit. Això és el que es fa en el present supòsit analitzat en aquesta sentència, en què l'empresa manifesta que el programa no tenia un presentador habitual, i que podia el podia conduir qualsevol dels redactors de torn el dia de l'emissió. Tanmateix, **es considera provat que la treballadora en vaga era la presentadora habitual del programa i que només ocasionalment era substituïda quan estava de vacances o en situacions anàlogues, de manera que en el moment de la vaga no es tracta d'una substitució habitual** del presentador que pogués emmarcar-se dins del *ius variandi* empresarial, sinó d'una decisió absolutament extraordinària, amb una **finalitat concreta i determinada clarament dirigida a perjudicar l'exercici del dret de vaga**.